

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2024

Štěpán Ťalský

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Výrazové prostředky internetových filmových recenzí

Bakalářská práce

Autor práce: Štěpán Ťalský

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2024

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 24. 4. 2024

Štěpán Āalský

Bibliografický záznam

ŤALSKÝ, Štěpán. *Výrazové prostředky internetových filmových recenzí*. Praha, 2024. 45 s. Bakalářská práce (Bc.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

Rozsah práce: 71 820 znaků

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá jazykem internetových filmových recenzí. Jejím cílem je popsat několik typických výrazových prostředků, které autoři tohoto žánru využívají. Sledovány jsou webové stránky Moviezone, Kinobox, Kritiky a Plotpoint, z jejichž článků jsou brány příklady jednotlivých výrazových prostředků. Součástí práce je definice žánru filmové kritiky a recenze, jejich odlišnosti a proměna v čase. Zaměřuje se také na roli filmového kritika. Praktickou část tvoří jazyková analýza výrazových prostředků. Popisuje, jakým způsobem autoři navazují kontakt se čtenáři i jaké výrazy používají k vyjádření názoru. Z kompozičního hlediska se věnuje titulkům jednotlivých článků. Výsledkem analýzy je popis jednotlivých typů výrazových prostředků a vyzdvižení několika charakteristických rysů jazyka internetových filmových recenzí.

Abstract

The thesis deals with the language used in internet movie reviews. The objective is to describe several typical means of expression used by authors of this genre. The language analysis includes articles published on websites Moviezone, Kinobox, Kritiky, and Plotpoint. Examples of individual means of expression are taken from these websites. The thesis also defines the genre of movie criticism and reviews, their differences, and changes over time. It also focuses on the role of a movie critic. The practical section of the thesis consists of language analysis of means of expression. It describes how authors connect with readers and what expressions they use to express their opinions. From a compositional point of view, the thesis deals with the headlines of individual articles. The result of the language analysis is a description of individual types of means of expression and highlighting some of the characteristic features of the language of internet film reviews.

Klíčová slova

filmy, filmová kritika, recenze, kulturní publicistika, jazyková analýza, výrazové prostředky, online žurnalistika

Keywords

movies, movie criticism, reviews, cultural journalism, language analysis, language, online journalism

Title

Language of Internet Movie Reviews

Poděkování

Tímto bych rád poděkoval vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Soně Schneiderové, Ph.D., za její vstřícný a laskavý přístup, odborné rady, připomínky, podněty a čas, který mi při zpracování této práce věnovala.

Obsah

Úvod	8
1 Teoretická část.....	9
1.1 Publicistika	9
1.2 Rozlišení žánrů	9
1.2.1 Recenze	10
1.2.2 Filmová kritika.....	11
1.3 Filmový recenzent a kritik	12
1.3.1 Proměna a úpadek filmové kritiky	13
1.4 Vybrané filmové weby	14
1.5 Jazyk žurnalistických textů.....	16
1.5.1 Zpravodajský styl.....	16
1.5.2 Publicistický styl	16
2 Výrazové prostředky	18
2.1 Titulky	18
2.2 Obrazná vyjádření	19
2.1.1 Metafora	19
2.1.2 Personifikace	22
2.1.3 Metonymie.....	23
2.1.4 Přirovnání	24
2.3 Hodnotící výrazy	25
2.4 Frazémy	27
2.4.1 Frazémy typické pro filmovou publicistiku.....	28
2.5 Neurčité formulace	29
2.6 Přejatá slova a termíny	31
2.7 Oslovení čtenáře	33
2.7.1 Využití druhé osoby plurálu.....	33
2.7.2 Využití první osoby	35
3 Závěr.....	38
Summary	40
Použitá literatura	42
Přílohy	44

Úvod

Filmové recenze jsou jedním ze žánrů kulturní publicistiky. Stejně jako v každém jiném žurnalistickém odvětví se jejich autoři uchylují k používání stereotypních formulací, pracují s výrazovými prostředky charakteristickými pro daný žánr a mají své způsoby, jak zaujmout čtenáře, předat jim své dojmy, vyvolat v nich emoce a aktivně je při čtení textu zapojit. Cílem mé bakalářské práce není texty rozebrat z hlediska jejich žurnalistické kvality, ale pouze pro účely jazykové analýzy konkrétních prvků, zejména lexika, typických formulací a jiných výrazových prostředků. Filmová publicistika je nyní i díky internetu ve fázi, kdy se může recenzentem stát prakticky kdokoliv, což se v některých ohledech projevuje právě na jazykové úrovni daných textů.

V teoretické části charakterizují samotný žánr publicistické recenze a specifikují, v čem se liší od filmové kritiky. Důraz kladu také na zmíněnou proměnu žánru související s rozvojem internetu a zvýšeným počtem neprofesionálních autorů, což úzce souvisí s tím, jak veřejnost v současné době vnímá samotnou profesi filmového kritika, potažmo recenzenta. Tomuto tématu se věnuji i z důvodu, abych lépe odlišil kritika od recenzenta. Dále představím vybrané weby, z jejichž textů bude vycházet následná analýza jazykových prvků. Zvolenými weby jsou Moviezone.cz, Kinobox.cz, Kritiky.cz a Plotpoint.sk.

V praktické části několik výrazových prostředků filmových recenzí rozeberu a podle jejich typologie rozdělím do příslušných kategorií. V každé nabídnu několik příkladů za pomoci pasáží v analyzovaných textech. Z kompozičního hlediska se věnuji pouze titulkům, jejichž cílem je na první pohled upoutat čtenáře. Popisují také, jakými způsoby autoři přímo oslovují čtenáře textů a jaké formulace používají k vyjádření emocí či názorů. Výsledkem je přehled několika výrazových prostředků, které se v internetových filmových recenzích vyskytují a jsou pro něj typické.

1 Teoretická část

V následujících podkapitolách vysvětluji základní rozdíly mezi filmovou kritikou a publicistickou recenzí, jelikož se od sebe v mnoha ohledech liší. V teoretické části dále představuji roli filmového kritika s důrazem na proměnu jeho profese s nástupem internetových médií a plynule navazuji charakteristikou čtyř vybraných webů. V poslední podkapitole pak zevrubně charakterizují jazyk žurnalistických textů, respektive rozdíly mezi zpravodajským a publicistickým stylem.

1.1 Publicistika

V rámci žurnalistiky lze hovořit o dvou základních stylech – zpravodajském a publicistickém. Slovník žurnalistiky (Halada, Osvaldová, ed., 2023, s. 206) definuje publicistickou tvorbu jako takovou, pro niž jsou typické názory, hodnocení a subjektivní přístup autora. Naproti tomu zpravodajství „stojí na informacích a faktech, které vyhledává, shromažďuje, třídí, vybírá a představuje prostřednictvím médií recipientům.“ (tamtéž, s. 276)

V knize Současná stylistika (Čechová, 2008, s. 263–265) jsou oba styly rozděleny pomocí charakterizace jejich funkcí. Zatímco zpravodajský styl má funkci informativní a zpravovací, publicistický styl má funkci persvazivní neboli přesvědčovací, dále získávací, ovlivňovací a formativní. „Publicistika užívá forem analýzy [...], směřuje k zobecnění a popisuje i cesty, jimiž k němu dospěla. Zároveň obsahuje kromě racionálních prvků i prvky emotivní, využívá jazykové i kompoziční postupy literární (např. metafory) a různé jazykové vrstvy včetně nespisovných.“ (Halada, Osvaldová ed., 2023, s. 206)

Kromě žánrů jako článek, sloupek či reportáž tak do publicistiky patří i filmové a jiné kulturní recenze, jejichž základem je právě autorův názor a jeho hodnocení daného díla.

1.2 Rozlišení žánrů

Žánry recenze a kritiky bývají často mylně zaměňovány, ačkoliv se od sebe liší. Definice obou žánrů se nicméně zároveň v mnoha ohledech prolínají a jakékoliv kategoricky přesné vymezení je obtížné. Mnoho autorů žánry definuje odlišně a při jejich dělení klade důraz na různé aspekty. Jiní zase oba žánry považují za prakticky totožné, jelikož se liší pouze v několika málo dílčích aspektech. Definice v následujících podkapitolách vychází pouze z citovaných textů ve snaze jasně ukotvit cíl práce a analyzovaný materiál.

Podle Osvaldové a Halady se recenze a kritika shodně snaží o kritické hodnocení nebo zasazení do širších životopisných, společenských nebo uměleckých souvislostí. Kritika má však

podle jejich definice „větší rozsah, nahlíží na kritizovaný produkt z více úhlu pohledu a snaží se nejen o informaci, ale i pomoc při pochopení vzniklého díla.“ (Osvaldová, Halada, ed., 2007, s. 95)

1.2.1 Recenze

Recenze (z lat. recenseo = posuzovat, uvažovat) je „kriticky zaměřený druh publicistiky nebo odborného textu, který představuje nové dílo uměleckého charakteru (literatura, film, výtvarné umění, hudba).“ (Halada, Osvaldová, ed., 2023, s. 211).

Jílek (2009, s. 93) definuje recenzi následovně: „Cílem recenze, která tvoří základ kulturní publicistické (v užším smyslu slova) produkce, je přiblížení a vyvážené hodnocení hotového, publikovaného díla (knihy, filmu, divadelního představení, koncertu, výstavy výtvarného umění aj.).“

Autor zároveň upozorňuje na fakt, že ačkoliv textový vzorec recenze má původ v odborné oblasti, v publicistické sféře je recenze velmi často modifikována, především kvůli vymezenému prostoru – místo určené pro recenze je limitované.

Mareš ve svém textu doplňuje, že recenze je „příspěvek ve veřejném médiu, v němž žurnalista mj. popisuje, vysvětluje, klasifikuje, interpretuje a/nebo hodnotí kulturní událost, již sám recipoval.“ (2019, s. 10)

Corrigan recenzi vnímá jako filmovou analýzu, která „míří na nejširší možné publikum a nespolehá na jeho znalosti. Autor dílo představí a doporučí, případně nedoporučí jeho zhlédnutí. Protože počítá s tím, že čtenář film neviděl, věnuje se i shrnutí zápletky a zasazení do kontextu, třeba v rámci jiných režisérových filmů či filmů podobného žánru, aby čtenář text lépe pochopil.“ (2001, s. 9, překlad Štěpán Āalský)

Samotný žánr recenze může mít několik různých podob. Jílek (2009, s. 93–94) rozlišuje tři základní typy.

Odborná recenze

Podává komplexní hodnocení obsahu, uvádí dílo do širších souvislostí. Kompozice je složitější, jazyk pojmově nasycený; varianta vychází vstříc náročnějším čtenářům, odborníkům, poučeným laikům.

Publicistická recenze

Jejím původcem bývá odborně zaměřený žurnalista, který si klade za cíl seznámit potenciálního zájemce s autorem, jeho konkrétním dílem, případně mu chce umožnit rozhodnout se pro dané dílo. Jde o typ textu, který je řazen ve všeobecných rubrikách věnovaných kultuře, proto je

důraz kladen na srozumitelnost. Hodnocení díla je subjektivní, často výrazně expresivní (zejména u filmových recenzí), texty bývají implicitně získávací.

Komerční recenze

Stojí mezi dílem a potenciálním konzumentem. Argumentace bývá nevěcná, jazyk silně aktualizovaný, cíl je přesvědčovací a získávací.

První typ podle citovaného autora, tedy odborná recenze, má pak velmi blízko k filmové kritice, které se věnuje následující podkapitola.

1.2.2 Filmová kritika

Jílek (2009, s. 94) definuje kritiku jako sdělení, které nejenom hodnotí umělecké dílo, ale také ho analyzuje. Na rozdíl od recenze nepředstavuje autora a obsah díla, ale identicky s ní kromě vlastního textu obsahuje základní faktografické údaje.

„Z jazykového hlediska je u kritik požadována relativní srozumitelnost, z obsahového hlediska je žádoucí omezení hloubky analytického náhledu. Ovšem vzhledem k cílům kritik by nemělo být důsledkem vytváření interpretativních textů, hodnotících dominantně pocitově, bez věcné argumentace. Pak by nebylo zřetelného rozdílu mezi recenzí popularizační a kritikou. I při dodržení zásad jednoduššího podání jsou kritiky náročné pro příjemce, vycházejí vstříc intelektuálnímu publiku.“ (Jílek, 2009, s. 94)

Corrigan rozlišuje teoretický a kritický esej. Teoretický esej „předpokládá, že čtenář disponuje znalostmi o daném filmu, filmové historii a má načtené i jiné filmové studie. Cílí na studenty či učitele filmových škol a snaží se podrobně vysvětlit komplexní filmové struktury.“ (2001, s. 11, překlad Štěpán Ťalský). Mezi teoretický esej a filmovou recenzi (viz podkapitola *Recenze*) pak podle citovaného autora spadá kritický esej. Autor takového textu „předpokládá, že čtenář daný film viděl, případně je s ním alespoň obeznámený. Ději filmu se věnuje pouze stručně, jelikož obsáhlejší shrnutí není nutné ani přijatelné. Cílem textu je zanalyzovat film komplexněji než recenze a odhalit divákovi detaily, které mu mohly během zhlédnutí uniknout.“ (2001, s. 12– 13, překlad Štěpán Ťalský)

Mareš popisuje profesionální kulturní (tedy nejenom filmové) kritiky jako „příslušníky skupiny specializovaných žurnalistů, kteří jsou zaměstnáváni zpravodajskými mediálními organizacemi a kteří mají za úkol analyzovat a hodnotit kulturní produkty pro publikum; specifické znalosti a kompetence, jimiž disponují, zakládají jejich autoritu v rámci kultury a zajišťují jejich legitimitu.“ (2019, s. 8)

Podle Jílka (2009, s. 94), by kritik zase měl mít „schopnost uvědomělé percepce, což předpokládá jistý podíl odborných znalostí. Podstatná je schopnost hodnotit dílo s ohledem na běžného recipienta, měl by být tedy schopen strukturovaného pohledu.“

Pavlík (2021, s. 6) nicméně k tématu dodává, že dnešní filmová kritika se s ohledem na mediální pozadí a druhý získané autority či expertízy jednotlivých autorů „jeví jako obtížně definovatelná a vnitřně průchozí.“

1.3 Filmový recenzent a kritik

Zjednodušeně tedy lze říct, že cílem kritika je dílo zanalyzovat do větší hloubky za použití nejenom teoretických znalostí, zatímco recenzent se snaží zhodnotit, jak na něj dané dílo zapůsobilo, a své dojmy pak předat čtenářům. Podle různých definic by sice základní rozdíl mezi filmovým recenzentem a kritikem měl spočívat v míře jejich odbornosti, v praxi ale není tak jednoduché tento aspekt přesně zhodnotit. I proto filmoví teoretici často používají pouze termín „filmová kritika“, jež se následně snaží rozšířit, aby pojmul co nejširší spektrum autorů. Tedy i těch, kteří píší publicistické recenze.

Monaco například ve své knize *Jak číst film* rozlišuje tyto dvě disciplíny za pomoci definice filmové teorie a kritiky. Ty jsou podle něj „dvěma propojenými, ale ne totožnými činnostmi, které mají za společný cíl zvýšené porozumění fenoménu filmu. Teorie je pak abstrakcí, kritika praxí. Na nejnižším konci stupnice poté nalezneme kritiku toho druhu, jakou provozuje recenzent: spíše reportáž než analýza. Recenzentovým úkolem je podle autora popsat a zhodnotit, což jsou dva jednoduché úkoly.“ (Monaco, 2004, s. 395)

Obdobným způsobem se pak oba žánry snaží odlišit také Mistrík, který se v minulém století věnoval slovenské stylistice. „Mezi recenzí a kritikou je stejný poměr jako mezi diskusí a polemikou: kritika je vyhrocený, přísný pohled na hodnocené dílo. To, že je kritika ‚přísnější‘ než recenze či posudek, ale ještě neznamená, že může být jednostranná nebo subjektivní. Při kritice totiž přísnost musíme chápat v tom smyslu, že navrhuje, jak hodnocené dílo zlepšit.“ (1975, s. 75, překlad Štěpán Āalský)

Christensenová a Fromová zase rozlišily čtyři typy kulturních kritiků, které spolu v rámci kulturní žurnalistiky a mediálního prostředí bojují. „Upozorňují na to, že vedle (1) intelektuálního kritika spjatého s estetickou tradicí a zakotveného v akademické sféře a (2) profesionálního kulturního žurnalisty, jehož legitimita se odvozuje od příslušnosti k institucionalizovanému médiu, se prosazují dva nové typy: (3) arbitr ve věcech vkusu, který svou autoritu buduje na vlastní kulturní produkci a na charismatickém mediálním vystupování, a (4) „amatérský expert“, jenž prezentuje své subjektivní názory a jehož vkus se zakládá na

každodenní laické zkušenosti.“ (Christensenová a Fromová, 2015, cit. dle Mareše, 2019, s. 8). Právě čtvrtý typ se v rámci své definice prolíná spíše s publicistickou recenzí, ačkoliv ho obě autorky považují za součást kulturní kritiky.

Podobně pak s odlišením žánrů pracuje také Mareš, který kromě kulturní kritiky profesionální (viz podkapitola *Filmová kritika*) hovoří také o kulturní kritice uživatelské, která „je spojována s osobním zájmem či potřebou veřejně prezentovat své názory; vyzdvihuje se emocionální a kognitivní angažovanost autorů, která je podložena jejich jedinečným diváckým prožitkem.“ (Mareš, 2019, s. 8)

McWirther (2015, s. 890–906) hovoří dokonce o šesti různých školách: akademické, sofistikované, populistické, oborové, spotřební a fanouškovské. Svě rozdělení zakládá na rozhovorech s lidmi napříč oborem, jejichž pohledy na samotnou filmovou kritiku se v mnoha ohledech liší. Upozorňuje například na rozdíl, který vnímají akademici a kulturní novináři, proto tedy například rozdělení na školu akademickou a populistickou, případně oborovou. Oborová se v tomto případě zaměřuje především na finanční stránku kinematografie. Zajímavým odvětvím jsou podle něj ale také fanoušci, kteří se povětšinou řadí ke škole fanouškovské či spotřebitelské. Zatímco příslušníci první z nich mají potřebu o filmech obsáhle hovořit a rozebírat je na různých internetových platformách, tu druhou zajímá pouze to, zda splní od filmy dostanou přesně to, co chtějí. Odlišnou skupinou jsou pak podle citovaného autora ti, kteří zároveň oplývají velkými diváckými zkušenostmi a schopností díla komplexně zhodnotit. Proto hovoří McWirther také o škole sofistikované, do které mohou patřit i někteří internetoví filmoví recenzenti.

1.3.1 Proměna a úpadek filmové kritiky

Bednařík (2018, s. 140) v úvodním odstavci svého textu v časopise *Illuminace* pesimisticky zhodnotil aktuální stav filmové publicistiky: „Význam této profese jako znalého spoluprožívání a kritického nahlížení filmových děl prochází jednou z největších krizí za dobu své existence, což souvisí zejména s demokratizací možností hodnocení filmů online a tím způsobeným propadem kvality i prestiže.“

Autor zároveň v úvodu využívá citát z knihy Tomáše Hály, jenž vedl rozhovor s významnou českou publicistkou Galinou Kopaněvovou: „...dnes až na výjimky neexistuje (filmová) kritika, převládá filmová žurnalistika, nebo jak to nazvat, prostě tu chybí soustavná analytická kritika.“ (Hála, ed., 2017, cit. dle Bednařík, 2018, s. 140)

Ke stejnému tématu se v témže časopise vyjádřil také Mareš (2019, s. 6), který píše, že „zásadním projevem a dokladem krize kulturní kritiky je zpochybnění a rozrušení statusu

profesionálního kritika jako uznávaného a nezávislého experta, který podává autoritativní soudy formující vkus publika a ovlivňuje, či přímo určuje způsob přijetí díla členy daného kulturního společenství.“

Podobný názor zastává i Jasmina Kallay (2007), která ve svém textu o úpadku pozice kritika píše, že „v digitální éře už nemají filmoví kritici moc utvářet názory velké většiny lidí a přišli také o svou schopnost rozhodnout o tom, zda daný film v kinech uspěje či nikoliv.“ (cit. dle Frey 2015, s. 13)

Ronan McDonald (2007) pak v knize *Smrt kritika* dodává, že kritik přešel z pozice „člověka, ke kterému čtenáři vzhlíželi, protože byl zárukou kvality a dokázal vysvětlit smysl daného díla, do pozice někoho, jehož texty čtenáři vyhledávají, aby si pouze potvrdili svůj vlastní názor, nikoliv ho konfrontovali s odlišným viděním.“ (cit. dle Frey 2015, s. 13)

Jako jednu z příčin úpadku profese pak Mareš (2019, s. 6–7) vidí rozvoj internetu, který čtenářům například umožňuje přístup k nespočtu různých textů, čímž je postupem času stále těžší a těžší vnímat rozdíly mezi jednotlivými autory a jejich styly. Za další pak uvádí například diskusí pod články, které stírají hranici mezi autorem a čtenářem a umožňují čtenářům konfrontovat a zpochybňovat autorův pohled. Zároveň však připouští, že internet zrychlil proces zveřejňování ohlasů na nové filmy a dal uživatelům možnost většího výběru zdrojů a zvýšil jejich dostupnost.

Pavlík (2021, s. 6) dodává, že „hranice mezi profesionálními kritiky a amatéry se rozpily. Fanouškovské recenze splývají s recenzemi odborníků. Každý může být kritikem.“ Zároveň však konstatuje, že akademici sice pracují s termíny „profesionalismu“ a „amatérismu“, ale velmi často dochází ke zjištění, že v praxi mezi těmito dvěma kategoriemi existují různé průniky.

1.4 Vybrané filmové weby

Díky internetu mají čtenáři k dispozici nespočet různých zdrojů filmových recenzí. Pro potřeby bakalářské práce a základní charakterizace jejich výrazových prostředků jsem si vybral několik, které jsem už dříve znal a které zároveň publikují texty pravidelně, takže mi poskytnou dostatek materiálu.¹

Na weby přispívají v různé míře méně zkušení fanoušci filmů, znalci kinematografie a profesionální novináři. Analýza tak nabídne jazykový rozbor napříč různými skupinami

¹ Původně byl jedním z webů také *Fandíme filmu*, v období mezi vypracováním tezí a tvorbou samotné bakalářské práce ovšem přestal pravidelně publikovat recenze. V rámci zachování dostatku analyzovaného materiálu jsem se rozhodl ho nahradit webem *Kritiky*.

autorů. Zároveň jsem se chtěl vyvarovat vyloženě amatérským textům, respektive uživatelským komentářům, které jsou k dispozici na různých filmových databázích, třeba na Česko-slovenské filmové databázi (ČSFD.cz).

Moviezone

Web, který provozuje několik filmových nadšenců, kteří by se podle McWirthera (viz podkapitola Filmový recenzent a kritik) dali přiřadit k sofistikované škole vzhledem ke svým dlouholetým zkušenostem s filmovým médiem. Na stránkách jsou k nalezení články o filmových novinkách, nově vydané trailery na nadcházející snímky, a především recenze. Ty píše vždy jeden z členů redakce, pokud se nejedná o tzv. První dojmy, tedy kratší názorový text vícero autorů na konkrétní snímek. Čtenáři mají také možnost založit si na webu vlastní účet a filmy hodnotit.

Kinobox

Kinobox funguje částečně jako filmový web a zčásti také jako filmová databáze, na které mohou uživatelé hodnotit jednotlivé snímky a psát k nim své vlastní komentáře. Kromě toho má nicméně stránka svou sekci se články, mezi nimiž mimo jiné pravidelně vychází recenze od různých, často externích, autorů. Ti jsou povětšinou profesionálními novináři a přispívají i na jiné internetové portály.

Kritiky

Amatérský web, který informuje o kulturním dění, tedy nikoliv pouze o filmech a seriálech, ale například o novinkách v knižním či divadelním světě. Dává větší prostor začínajícím autorům, takže na jeho stránky pravidelně přibývají recenze třeba studentů, kteří tam mají možnost své texty publikovat. Jedná se tedy také o fanouškovský web, který si ale na rozdíl třeba od Moviezone nezakládá na své tradici a velkém filmovém přehledu jednotlivých autorů.

Plotpoint

Velmi podobným projektem je také Plotpoint, který se v rámci popkultury věnuje třeba videohrám či komiksům. Ačkoliv se jedná o slovenskou stránku, konkrétně filmové recenze jsou povětšinou v češtině, takže to výzkum pro účely práce nikterak neovlivní. Podobně jako na webu Kritiky jsou na něm k nalezení převážně fanouškovské texty, nikoliv články profesionálních novinářů.

1.5 Jazyk žurnalistických textů

Už podkapitola *Publicistika* stručně naznačuje rozlišení mezi dvěma základními žurnalistickými styly – zpravodajských a publicistickým. Ty se kromě samotného přístupu autora k tématu liší i z jazykového hlediska.

Slovem styl se podle Čechové (2008, s. 16) v jazykovědě označuje „určitý ráz verbálního komunikátu, zpravidla cílevědomě volený a uspořádaný tak, aby obsahem i formou vyhovoval komunikačnímu záměru autora.“

„Styly lze diferenciovat na různé úrovně obecnosti. Nejnižší úroveň představují styly singulární, tj. styly různých jednotlivých jazykových projevů. Zobecněním stylových rysů téhož autora se dospěje k stylu individuálnímu, stylu autorskému. Příslušníci téže umělecké nebo vědecké školy a směru tvoří projevy vykazující jisté společné slohové znaky, tak se vytváří styl umělecké či vědecké školy nebo směru.“ (Čechová, 2008 s. 18)

1.5.1 Zpravodajský styl

Zpravodajský styl je podle Čechové (2008, s. 263) ovlivněný nutností podat informace co nejrychleji a co možná nejvíce objektivně. Autoři textů se především snaží být ve svých pojmenováních konkrétní, aby čtenáře neuvedli v omyl. Jejich vyjádření jsou proto často strohá, což je občas dáno i omezenou délkou zprávy. Pro zpravodajské texty je charakteristická myšlenková hutnost, nasycenost fakty a pojmová srozumitelnost. I skladba textu se odvíjí od toho, aby čtenářům nabídla všechny informace v souvislostech a odpověděla na základní žurnalistické otázky (kdo? co? kdy? kde? případně jak? a proč?).

„Autorům zpravodajských textů [...] napomáhá při tvorbě textů existující modelovost vyjádření, která je ve zpravodajském stylu zvlášť výrazná, neboť odpovídá opakujícím se situacím, jevům, událostem, o nichž je třeba informovat. Odtud také uvědomělá stereotypnost výrazových prostředků, s níž se ve zpravodajském stylu setkáváme.“ (Čechová, 2008, s. 263)

I zpravodajský styl má tedy své specifické výrazové prostředky, nejsou však tak rozmanité jako u stylu publicistického (viz dále).

1.5.2 Publicistický styl

„Styl publicistický v užším smyslu je modifikován nejen modelovostí a automatizací vyjádření, ale výrazně převládají i prostředky stylové aktualizace, aktivizace. [...] V projevech publicistického stylu se ve větší míře, než u stylu zpravodajského setkáváme s obměňováním

stabilizovaných výrazových prostředků a s cílevědomým porušením modelovosti.“ (Čechová 2008, s. 266–267)

I proto je publicistický styl z hlediska jazykového materiálu rozmanitější. Autoři často používají nové výrazové prostředky či skutečnosti pojmenovávají nepřímě, aby svůj text oživil. Podle Čechové (2008, s. 267) jsou útvary tohoto stylu charakterizovány „užitím obrazného vyjádření, příznačná je metaforičnost a metonymičnost, rozmanité tropy, figury a jiné stylově aktivní výrazové prostředky.“ Ty totiž napomáhají k realizaci funkce persvazivní a získávací, neboť obraznost vyjádření poutá pozornost, projev je emocionálnější, a proto působivější, obrazné vyjádření odhaluje i postoje autora k tématu a dochází k ovlivňování a přesvědčování adresátů.

Právě na základě různých typů výrazových prostředků v publicistice se dělí praktická část bakalářské práce.

2 Výrazové prostředky

Vycházím z textů na všech čtyřech webech v období jednoho roku (od 1. 2. 2023 do 31. 1. 2024). Jednotlivé weby jsou vždy za příslušnou citací označeny vlastní zkratkou: Moviezone (Mz), Kinobox (Knb), Plotpoint (Pp) a Kritiky (Krt) a datem, kdy článek vyšel.

2.1 Titulky

Titulky jednotlivých recenzí a jejich rozsah se různí, převážně podle nastavených pravidel daných webů, případně dle kreativity autora. Někdy recenzenti jako titulek využijí pouze název filmu (př. 1–4), případně v něm dané dílo nepatrně přiblíží (př. 5–8). V několika případech v titulku rovnou vyzradí celkové hodnocení (př. 9, 10) či naznačí dojmy z celku (př. 11–13). V některých případech nicméně autoři volí titulek tvořený jednou jednoduchou větou, případně dvěma větami jednoduchými či souvětím (př. 14–18). Jindy autoři v titulku využijí k zaujmutí čtenáře otázku (př. 19, 20).

Př. 1 *Recenze: Její tělo* (Mz, 17. 11. 2023)

Př. 2 *Recenze: Equalizer 3: Poslední kapitola* (Mz, 31.8. 2023)

Př. 3 *Hra doopravdy – recenze* (Krt, 15.1. 2024)

Př. 4 *Vymítač ďábla: Zrození víry* (Krt, 12. 10. 2023)

Př. 5 *Rachel Stoneová: Sázka na Srdce - Gal Gadot v akční novince od Netflixu* (Krt, 12. 8. 2023)

Př. 6 *Recenze: oceňovaná romantika Minulé životy* (Mz, 18. 7. 2023)

Př. 7 *Recenze: český Erhart* (Mz, 3. 6. 2023)

Př. 8 *Recenze: disneyovská Malá mořská víla* (Mz, 25. 5. 2023)

Př. 9 *Bod obnovy – Recenze – 60 %* (Krt, 30. 8. 2023)

Př. 10 *Sisu – Recenze – 70 %* (Krt, 28. 4. 2023)

Př. 11 *Recenze: Mizerná Jízda smrti s Liamem Neesonem* (Mz, 23. 8. 2023)

Př. 12 *Oni naklonovali Tyrona – vynikající bizarní film od Netflixu* (Krt, 28. 7. 2023)

Př. 13 *Recenze: nezajímavý Shazam! Hněv bohů* (Mz, 16. 3. 2023)

Př. 14 *Bastard Mikkelsen má svůj bramborový sen. Dánské drama se vám zaryje pod kůži* (Knb, 16. 1. 2024)

Př. 15 *Hranice Agnieszky Holland je plná zvěrstev, nenávisti a temnoty. Má však i záblesky naděje* (Knb, 19. 10. 2023)

Př. 16 *Woody Allen se na konci kariéry snaží o Zásah štěstím, chceme od něj však trochu víc* (Knb, 4. 1. 2024)

Př. 17 *Šťastné a krvavé: Norští skřítkové se vydávají na vánoční vražedné řádění* (Krt, 11. 12. 2023)

Př. 18 *Hvězdní Obchodníci s bolestí jen předstírají kvality stejně jako nesympatičtí hrdinové* (Knb, 1. 11. 2023)

Př. 19 *Recenze: Balada o ptácích a hadech – Povedl se návrat do světa Hunger Games?* (Pp, 20. 11. 2023)

Př. 20 *Sci-fi Stvořitel rozděluje. Jedná se o odvážnou dystopii, nebo o vyhozené peníze?* (Knb, 29. 9. 2023)

2.2 Obrazná vyjádření

Jedná se o výrazy, které jsou založeny na využití konotovaných významů na základě jejich podobnosti, ať už vnější, nebo vnitřní (myšlenka či vlastnost). Patří mezi ně například metafory, různá přirovnání, metonymie, synekdochy či personifikace. Ty nejen že plní informativní funkci, ale zároveň poutají čtenářovu pozornost, jelikož dodávají textu na živosti. Použitím obrazného vyjádření může navíc autor velmi jednoduše odhalit svůj kladný či záporný postoj k obsahu sdělení. (Čechová, 2008, str. 258)

2.1.1 Metafora

Autoři využívají metafory, kterými popisují své pocity z filmu, aniž by explicitně napsali, zda se jim snímek líbil či nikoliv, čímž zároveň své texty jazykově obohacují. Metafory někdy odkazují přímo k samotnému tématu filmu či prvkům v ději filmu, třeba v recenzi hororu *Noční koupání*, ve kterém si rodina koupí dům se záhadným bazénem (př. 1), závodního filmu *Ferrari* (př. 2) nebo komiksového filmu od DC *Shazam! Hněv bodů*, kde autor odkazuje na ikonickou postavu Batmana (př. 21). U recenze dramatu *Do morku kostí* pak metafora přímo souvisí se

samotným názvem snímku (př. 18). Typické jsou také metafory související s horními končetinami, kterými autoři hodnotí práci tvůrců daného filmu. (př. 6–9).

Př. 1 *Žádný hluboký ponor nelze čekat, film se pouze brodí kalnou mělčinou.* (Mz, 5. 1. 2024)

Př. 2 *Zatímco mnoho životopisných filmů se při vyprávění příběhu celého prožitého života snaží obsáhnout příliš mnoho, Ferrari tne přímo k jádru svého tématu a cilovou pásku protíná strhujícím způsobem.* (Krt, 4. 1. 2024)

Př. 3 *Dvouhodinový film svým ospalým tempem jede předvídatelný slalom, ale slzičkové i humorné okamžiky servíruje na všech správných místech...* (Mz, 19. 9. 2023)

Př. 4 *[...] mezi ním a jeho hereckými kolegy poté srší neskutečná chemie.* (Pp, 6. 1. 2024)

Př. 5 *[...] kromě sympatií ukazuje i slušný komediální timing, při němž si v dialogích hezky nahrává na smeč.* (Knb, 10. 1. 2024)

Př. 6 *Mnohem tíživější byla nervozita z toho, zda nepůjde o další z filmů, jež se Scottovi rozpadly pod rukama.* (Knb, 21. 11. 2023)

Př. 7 *Pomáhá mu i to, že v Borgliovi pracuje s režisérem, který má styl a tón svého filmu obzvláště pevně v ruce [...]* (Krt, 11. 1. 2024)

Př. 8 *Mnohem spíš se ale Vějdělkovi tahle část filmu, jako jakákoliv jiná, rozpadá pod rukama.* (Knb, 19. 1. 2024)

Př. 9 *Režisérskému duu se musí nechat, [...] tak vše mají pevně v ruce a nerozpadá se jim film pod rukami.* (Pp, 11. 3. 2023)

Př. 10 *A i v tomto ohledu je Godzilla Minus One sympatickým balíčkem.* (Pp, 6. 12. 2023)

Př. 11 *Někteří z hráčů opravdu nedopadnou moc hezky (za mě by se klidně mohlo ještě více přitlačit na "pilu").* (Pp, 28. 9.)

Př. 12 *Pomalů si tak jde při filmu odškrtávat bingo různých dějových zákrutů [...]* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 13 *Stačí se jen tak dodat, že je vlastně celé obsazení už jenom takovou dodatečnou třešničkou na dortu, [...]* (Pp, 19. 7. 2023)

Př. 14 *Během filmu navíc vystává mnoho prvků, u nichž se zdá, že někam povedou, ale nakonec vyšumí do ztracena a dál se s nimi nijak nepracuje.* (Mz, 4. 1. 2024)

- Př. 15 Dokumentu se totiž rozhodně nedají upřít řemeslné kvality, které dali projektu jak Samir se Šafránkem, tak v neposlední řadě zatraceně svižné střihačské nůžky Šimona Hájka [...] (Knb, 16. 1. 2024)
- Př. 16 Když se totiž Aronofsky výrazněji chopí režijních otěží, rozhodne se jet cestou naprostého dojáku a ždímání emocí. (Mz, 24. 2. 2023)
- Př. 17 Animák Mezi živly čaruje vizuální krásou, ale příběh pokulhává. (Knb, 16. 6. 2023)
- Př. 18 A děravá je i celá linka se zmíněnými průsaky vody. (Knb, 16. 6. 2023)
- Př. 19 Lze druhého člověka milovat a přijímat se vším všudy, takřkajíc až do morku kostí? (Knb, 19. 5. 2023)
- Př. 20 V Hádkových se podařilo rozehrát na minimální ploše vztahové drama s komediálními prvky. (Knb, 27. 4. 2023)
- Př. 21 Jestliže Batmana staví fanoušci a fanyanky na piedestal jako nejstylovějšího DC hrdinu, Billy Batson alias Shazam mu maximálně leští nárazníky batmobilu. (Knb, 21. 3. 2023)
- Př. 22 [...] pěkně nastoluje ústřední motiv filmu, než zcela odhrne oponu odhalením masky vraha Ghostface. (Krt, 14. 4. 2023)
- Př. 23 Stejně jako režisérovy filmy Requiem za sen nebo Wrestler může být tento neúprosný portrét života ztraceného kvůli závislosti pro někoho tvrdým oříškem, [...] (Krt, 28. 2. 2023)
- Př. 24 Přesto neuspokojivý závěr film úplně nepotopí. (21. 2. 2023)
- Př. 25 [...] výsledný film dle očekávání sice často sází na komediální polohu, ovšem spíše takovou, která místo úsměvu od ucha k uchu servíruje mírné odfrkávání. (Pp, 14. 6. 2023)
- Př. 26 [...] která ovšem Ariel z animované předlohy jakoby zrovna dvakrát z oka nevypadla. (Pp, 1. 6. 2023)
- Př. 27 [...] při srovnávání s památnými sekvencemi z původního animáku ovšem hraná adaptace chtě nechtě tahá kratší sirku. (Pp, 1. 6. 2023)
- Př. 28 [...] zahrnuje i momenty, při nichž si divák kouše nehty během napínavého vyvrcholení Mille Miglia, je pro svůj žánr závanem čerstvého vzduchu a jedním z nejlepších filmů roku 2023. (Krt, 4. 1. 2024)

2.1.2 Personifikace

Personifikace se objevuje v souvislosti s filmovými společnostmi či streamovacími platformami, které v recenzích přijímají vlastnosti fyzických osob (př. 1, 2, 3, 4, 12, 14). Příkladem je také označení *Hollywood*, kterým se ve filmové publicistice myslí veškerá americká produkce (př. 5, 6, 16). V jiných případech pak na sebe podobu fyzické osoby bere samotný recenzovaný film (př. 7, 8, 9, 11, 15).

Př. 1 *Netflix má jistě radost, že dobrých dvacet minut se tu postavy bez ustání baví o popkulturních trumfech konkurence.*“ (Mz, 11. 12. 2023)

Př. 2 *Amazonu se povedlo vyprodukovat životopisnou rutinu [...], která je však dostatečně hladivá a přívětivá, že osloví nejen migrantskou cílovkou.* (Mz, 19. 9. 2023)

Př. 3 *Hororová kuchyně Jasona Bluma a Jamese Wana se čerstvě domluvila na fúzi...* (Pp, 4. 1. 2024)

Př. 4 *Chopilo se ho mainstreamové studio [...]* (Knb, 23. 2. 2023)

Př. 5 *Godzilla je fenomén, občas to s ní s většími či menšími úspěchy zkouší i Hollywood, ale Japonci ji berou jako národní poklad a vracejí se k ní často a rádi.* (Mz, 2. 12. 2024).

Př. 6 *Hollywood už nás takhle dokázal obelhat nesčetněkrát, takže je řada lidí v tomhle směru dost obezřetná.* (Mz, 29. 3. 2023)

Př. 7 *Kanibalská romance Do morku kostí se na loňském benátském festivalu dočkala hned dvou ocenění.* (Knb, 19. 5. 2023)

Př. 8 *První díl z roku 2019 předložil středoškolskou komedii o šikanovaných nerdech, kteří rozjařeně objevují nově nabyté dovednosti a učí se s nimi zacházet s pokorou.* (Knb, 21. 3. 2023)

Př. 9 *aby zahájil nové vražedné řádění ve filmu Scream VI, který vstoupil do pražských kin.* (Krt, 14. 4. 2023)

Př. 10 *Skoro prázdný sál se při projekci utápěl v tichosti a dětinské fórky nezabíraly.* (Knb, 21. 3. 2023)

Př. 11 *Příklad evropského velkofilmu, který by se v Hollywoodu neztratil...* (Krt, 6. 4. 2023)

Př. 12 *Studio Disney již delší dobu realizuje hrané verze svých klasických animáků a v nejbližších letech tomu nebude jinak.* (Pp, 1. 6. 2023)

Př. 13 [...] s postavou policistky v podání Elizabeth Lail jako by scénář samotný nevěděl, co si s ní počít. (Pp, 1. 11. 2023)

Př. 14 Za animací stojí indické studio Toonz Animation, [...] (Knb, 30. 10. 2023)

Př. 15 V půlce března do kin zavítal film Shazam! Hněv bohů, nic nevydělal, divácky ani kriticky neuspěl, a zase z kin rychle zmizel. V červnu pak přiběhl Flash ve svém stejnojmenném prokletém filmu [...] (Krt, 17. 8. 2023)

Př. 16 Hollywood nám čas od času nabídne příběh, který nás vrhne do světa plného barev, emocí a stylizované výpravy s nepřehlédnutelnými outfity a kulisami. (Krt, 18. 10. 2023)

2.1.3 Metonymie

Autoři popisují tvůrce a aktéry filmů za použití metonymií souvisejících s filmovým řemeslem jako takovým. Zatímco herci jsou při natáčení před kamerou (př. 1, 4, 5, 7, 14), režiséři naopak stojí za kamerou (př. 8, 9), případně sedí na pomyslné režisérské stoličce (př. 2, 6, 10). Pro kina, respektive uvedení filmu v kinech, pak používají označení plátno, popřípadě stříbrné plátno (př. 11, 12, 13, 15).

Př. 1 Leckdo možná doufal, že i v tomhle rozpoložení vznikne památný snímek, jelikož před kameru dorazili třeba Kiefer Sutherland, Jason Clarke nebo (dnes již zesnulý) Lance Reddick, a původní látka je bezesporu nosná. (Mz, 8. 10. 2023)

Př. 2 Není se však čemu divit, protože na režisérské sesli seděl ostřílený Nikolaj Arcel. (Krt, 17. 1. 2024)

Př. 3 [...] na producentské židli se poté kromě něj vyskytují také Martin Scorsese nebo Steven Spielberg. (Pp, 22. 12. 2024)

Př. 4 Obzvláště, když téma znělo slibně a před kamerou čekali další moji favorité Robert De Niro a Leonardo DiCaprio. (Krt, 20. 12. 2023)

Př. 5 Málokdo v Hollywoodu dokáže točit tak divoké a vizuálně nekompromisní filmy jako on, jenže ono se mu za kameru poslední dobou moc nechce. (Mz, 19. 4. 2023)

Př. 6 U předchozího snímku Klusák spolupracoval s Barborou Chalupovou [...]. I tentokrát je dělení o režisérskou stoličku ku prospěchu věci. (Mz, 21. 3. 2023)

Př. 7 Nakonec se režie ujal trochu překvapivě Spike Lee a před kameru se postavil Josh Brolin. (Knb, 21. 11. 2023)

Př. 8 *V novince Fotři neboli Old Dads na Netflixu se ale postavil zároveň i za kameru a je i autorem scénáře, [...]* (Mz, 25. 10. 2023)

Př. 9 *Za kameru už se párkrát postavil, ale něco opravdu velkého a povedeného na kontě zatím nemá.* (Mz, 13. 7. 2023)

Př. 10 *Jenom na režisérskou stoličku usedl trikař prvních dvou dílů Patrick Tatopoulos [...]* (Krt, 30. 1. 2024)

Př. 11 *Divácký potenciál pro konverzi na stříbrné plátno by tady tedy byl.* (Mz, 24. 7. 2023).

Př. 12 *Bylo poté otázkou, zda režisující Ángel Manuel Soto, dokáže představit hrdinu, který by na stříbrném plátně mohl před sebou mít velkou budoucnost.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 13 *Na plátna se vrací zavedená zvířecí dvojice Celestine a Ernesta ve filmu *Myška a medvěd na cestách*, [...]* (Knb, 20. 4. 2023)

Př. 14 *Před kameru se jim podařilo dostat diváckého oblíbence Chrise Evanse a čím dál žádanější Anu de Armas, [...]* (Mz, 26. 4. 2023)

Př. 15 *[...] kdy na stříbrné plátno přenesl část stejnojmenné populární knižní série kastelána milotického zámku Evžena Bočka.* (Mz, 20. 1. 2024)

2.1.4 Přirovnání

Ve snaze některé aspekty filmy čtenáři lépe přiblížit využívají autoři také přirovnání. Třeba srovnávají dva filmy mezi sebou, čímž naznačují kvalitu recenzovaného díla v kontrastu předchozími filmy v sérii či s jiným žánrově podobným filmem (př. 3, 4, 5, 10, 12, 13). Někdy se pak nabízí přirovnání na základě témat ve filmu (př. 11). V tomto ohledu tak autoři spoléhají na určitou čtenářovu znalost. Autoři také využívají přirovnání k tomu, aby nápaditě pochválili nebo zkritizovali vybraný aspekt recenzovaného díla (př. 1, 2, 6, 7, 8, 9).

Př. 1 *Cooper se zvládá do role Bernsteina naplno ponořit, na jeho falešný nos si divák může velmi rychle snadno zvyknout, za kamerou je jako režisér podobný virtuos jakým byl Bernstein v hudbě.* (Pp, 22. 12. 2023)

Př. 2 *Ale taky vypadá jako produkt největší továrny na zábavu na světě, [...]* (Mz, 25. 5. 2023)

Př. 3 *[...] se bere ještě vážněji a víceméně střídá řízení s bláboly o famílii a laciným filozofováním a kázáním, při němž působí jako někdo, kdo dělá casting na apoštola.* (Mz, 17. 5. 2023)

Př. 4 *Podobně jako třeba v nedávném artovém hitu Drive My Car, kde skupina divadelníků nacvičovala slavného Strýčka Váňu, [...]* (Knb, 23. 3. 2023)

Př. 5 *Nejde přitom o tak radikální zesměšňování jako v posledním Thorovi, ale pro samý nadhled se opět nedá soustředit na dramatickou rovinu, [...]* (21. 3. 2023)

Př. 6 *[...] i když chvílemi působí jako Sam Raimi z Wishe....* (Pp, 14. 6. 2023)

Př. 7 *Aquaman s Ormem pobíhají mezi lokacemi jako z Indiana Jonese, King Konga nebo Pirátů z Karibiku a působí to hlavně jako počítačová hra s nesourodými levely.* (Knb, 22. 12. 2023)

Př. 8 *Zatímco zbytek filmu je snadno srovnatelný s jinými superhrdinskými CGI paskvily, [...] tak tato postava vypadá spíš jako něco ze Žralokonáda.* (Krt, 21. 2. 2023)

Př. 9 *[...] a během toho všeho hraje vzletná hudba jako z reklamy na cestovní kancelář.* (Knb, 19. 1. 2024)

Př. 10 *Pomalou plynoucí Ještěr začíná jako víceméně standardní detektivka, [...]* (Mz, 4. 10. 2023)

Př. 11 *Přitom se stále jedná o celkem pochopitelné dílo, jež ve své komplikovanosti nezachází o mnoho dál než Barbie, v mnoha ohledech je dokonce pochopitelnější.* (Knb, 11. 1. 2024)

Př. 12 *Noční koupání je nadčasovější než době poplatná M3GAN a není tak napínavé či tematicky hutné jako Neviditelný.* (Knb, 5. 1. 2024)

Př. 13 *A tady budu opatrně chválit, protože nakonec není tak ošklivý jako Armáda mrtvých.* (Mz, 27. 12. 2023)

Př. 14 *Obstojně natočená biografie, která je rozhodně artovější než většina mainstreamové tvorby [...]* (Mz, 17. 11. 2023)

2.3 Hodnotící výrazy

Základem všech recenzí jsou názory autorů. Ti svůj postoj k jednotlivým aspektům díla vyjadřují pomocí hodnotících výrazů. Využívají hodnotící adjektiva (2, 3, 6, 8, 10, 11, 13), hodnotící partikule (4, 12, 16) či superlativy (př. 1, 5, 7, 9, 14, 15). Hodnotící výrazy ve filmových recenzích lze vnímat na pomyslné škále. Od v podstatě pouhých výkřiků třeba na adresu herců (př. 2), přes vnější zhodnocení některých prvků (př. 10) až po snahu zamyslet se například nad strukturou filmu z hlediska scenáristiky (př. 6).

- Př. 1 *Dále Paul Anderson, jeden z nejlepších herců z *Peaky Blinders*, [...] (Krt, 13. 1. 2024)*
- Př. 2 *Z Dafoeho sálá jeho d'ábelské charisma, Ruffalo je neodolatelně slizký ubožák a naivita Youssefa je úžasně roztomilá. (Knb, 11. 1. 2024)*
- Př. 3 *Zoufale nevtipný snímek se tak v průběhu promění v interakce herců s všelijakými oživými miniaturami, [...] (7. 12. 2023)*
- Př. 4 *Klíčovou úlohu přitom sehrává charisma a snadná důvěryhodnost mladého Snowa, kterou Tom Blyth zvládá přesvědčivě prokázat. (Krt, 14. 11. 2023)*
- Př. 5 *Michael Fassbender tu podává svůj nejpůsobivější výkon za poslední roky, kdy zrovna jemu postava chladného zabijáka neskutečně sedne. (Pp, 12. 11. 2023)*
- Př. 6 *V popředí jsou neorganické komediální a akční vsuvky, jež příběh zastavují a opouští, místo aby mu dodávaly kontext. (Knb, 9. 11. 2023)*
- Př. 7 *Kromě Hutchersona tak nejvýraznějším článkem zůstává Matthew Lillard, který po delší době dokáže projevít, že mu krapet zvláštní postavy neskutečně sednou. (Pp, 1. 11. 2023)*
- Př. 8 *I když ale pomineme, jak je námět nevkusný, a soustředíme se na jeho funkčnost, volba zůstává nepochopitelná. (Knb, 24. 10. 2023)*
- Př. 9 *Na celém filmu se mi asi nejvíce líbilo dokonale propracované - a to i do nejmenších detailů - podmořské prostředí, [...] (Krt, 10. 9. 2023)*
- Př. 10 *Nejen, že je zcela béčkový a plný předem předvídatelných pitomých zvrátů, ale vlastně v něm není čeho zajímavého se chytit. (Mz, 15. 8. 2023)*
- Př. 11 *Tom Cruise opět předvádí velmi povedený výkon, který korunuje kaskadéřskými kousky, při nich mu jde doslova o život. (Pp, 13. 7. 2023)*
- Př. 12 *Velkou zásluhu na kvalitě filmu má bezesporu parádně napsaný scénář. (Pp, 1. 6. 2023)*
- Př. 13 *Film je od začátku vyprávěný v takovém netradičně tklivém a minimalistickém duchu. (Mz, 16. 5. 2023)*
- Př. 14 *Sisu má své mouchy, zároveň jde ale bezesporu o prozatím nejlepší celovečerní film Jarmaliho Helandera, [...] (Krt, 28. 4. 2023)*

Př. 15 *A vznikla tak jedna z nejvíce amatérských a po všech stránkách nezvládnutých věcí, která se do multiplexů za poslední dekádu podívala.* (Mz, 28. 3. 2023)

Př. 16 *Formálně tedy zápasy působí velmi kontaktně a imerzivně, přesto si z nich kromě pouličně humpoláckého Damova stylu zřejmě nic nezapamatujete.* (Knb, 1. 3. 2023)

2.4 Frazémy

Stejně jako v jiných žurnalistických odvětvích, používají i autoři filmových recenzí ustálená slovní spojení, která posléze získávají charakter jazykových klišé. Jedním typem těchto frazémů jsou obecně používané výrazy, které nejsou typické pouze pro filmovou publicistiku (př. 1–15).

Př. 1 *Novozélandský režisér Taika Waititi momentálně nemá v Hollywoodu zrovna na růžích ustláno.* (Mz, 4. 1. 2024)

Př. 2 *Neukousla si ovšem v provokativním pohledu mezi smetánku přeci jen trochu velké sousto?* (Mz, 29. 12. 2023)

Př. 3 *Co se týče příběhu, Mezi živly si ukouslo poněkud větší sousto, než zvládlo.* (Knb, 16. 6. 2023)

Př. 3 *Má to všechno svůj smysl, takže vás nebudu napínat, protože ani režisér Brian Duffield se s tím nemaže a vysází svoje karty na stůl poměrně rychle.* (Mz, 26. 9. 2023)

Př. 4 *Snyder prostě potřebuje dohled jako prase drbání.* (Pp, 28. 12. 2023)

Př. 5 *I přes fakt, že je takovou sázkou na jistotu a mnoho ambic v něm vlastně nefunguje tolik, jak by se asi chtělo.* (Pp, 21. 12. 2023)

Př. 6 *Jenže chce odhalit pravdu, nebo jen co nejrychleji zamést případ pod koberec?* (Krt, 8. 1. 2024)

Př. 7 *To s nelibostí pozoruje místní velká ryba v malém rybníce, šlechtic De Schinkel...* (Knb, 16. 1. 2024)

Př. 8 *Mimozemský home invasion thriller, ve kterém by se slova nedořezal.* (Mz, 26. 9. 2023)

Př. 9 *Nebudeme chodit kolem horké kaše. [...] V různých kategoriích už má na kontě devět oscarových nominací a to by v tom byl čert, aby to tentokrát nevyšlo!* (Knb, 21. 12. 2023)

Př. 10 *John Wick nebo Ethan Hunt pochopitelně hrají vyšší akční ligu, Tyler Rake jim však začíná maličko dýchat na záda. [...]* (Mz, 15. 6. 2023)

Př. 11 *Extrémně dobrou zprávou nicméně je, že tyhle věci reálně hrají druhé, ne-li třetí housle.* (Mz, 29. 3. 2023)

Př. 12 [...] *Brendanu Fraserovi, který už v trailerech bral dech excelentní proměnou i svým vysilujícím výkonem a bylo jasné, že tomuhle sympatákovi bude případného Oscara přát každý.* (Mz, 24. 2. 2023)

Př. 13 [...] *konflikty se zástupci nepřátelských ideologií a dokonce i jeho Achillova pata v podobě strachu z hadů.* (Knb, 27. 6. 2023)

Př. 14 *Obojí však dělá hodně opatrně a nedůsledně, nikdy nevystoupí ze stínu hlavního hrdiny.* (Knb, 27. 6. 2023)

Př. 15 *Co se však týče akce, narážíme na největší kámen úrazu.* (Knb, 23. 2. 2023)

2.4.1 Frazémy typické pro filmovou publicistiku

Druhým typem jsou frazémy, které se vzhledem ke svému významu vyskytují převážně v rámci filmových recenzí. Jedná se třeba o výraz *krást si* [např. scénu] *pro sebe* (př. 1, 4, 6, 9, 11). Autoři tím poukazují na výrazný výkon herce či herečky. Dalším frazémem je výraz *ze stáje* (př. 2, 5, 10, 13), kterým je myšleno, že dílo patří do určité série filmů od jednoho studia, případně jednoho tvůrce. Frazémem je také formulace *je to béčko*, případně, že daný film *je béčkový*, jimiž autoři poukazují na to, že film nemá příliš velké umělecké ambice a chce diváka především zabavit (př. 3, 7, 8, 12).

Př. 1 *Ikona Bill Nighy je ovšem bezpochyby nejlepší částí filmu, a ačkoliv zde má opravdu malou (seč důležitou) roli, krade si každou vteřinu na obrazovce pro sebe a vypadá, že se dobře baví.* (Krt, 15. 1. 2024)

Př. 2 *Letošní třetí film ze stáje DC Comics není katastrofou.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 3 *Námět na solidní přímočaré béčko by tu za dobré konstelace byl.* (Mz, 18. 5.2023)

Př. 4 *Emily Blunt si v roli Kitty Oppenheimer zvládá ukrást celý jeden moment pro sebe.* (Pp, 19. 7. 2023)

Př. 5 *Jenže zase tak špatné to s novinkou ze Sandlerovy stáje není.* (Mz, 30. 8. 2023)

Př. 6 *Gosling si roli Kena bez námahy krade pro sebe [...]* (Krt, 20. 7. 2023)

Př. 7 *První Vyproštění bylo sympatickým akčním béčkem, [...]* (Mz, 15. 6. 2023)

Př. 8 *Jedničku z roku 2014 jde i po letech vnímat jako v podstatě malé akční béčko, [...]* (Krt, 20. 3. 2023)

Př. 9 *Margot Robbie předvádí nejlepší herecký výkon v kariéře, ta ženská si to tu krade pro sebe a předčila i výborného Pitta [...]* (Krt, 9. 3. 2023)

Př. 10 *Samotný Flash patří mezi nejpoblárnější hrdiny stáje DC Comics, [...]* (Pp, 14. 6. 2023)

Př. 11 *Nejvíce je to vidět na Chrise Pineovi, jenž si krade většinu scén pro sebe, [...]* (Pp, 28. 3. 2023)

Př. 12 *I takový třetí díl, který je nejslabší z celé franšizy je pořád fajn béčkovou zábavou.* (Pp, 11. 3. 2023)

Př. 13 *Slavné animační studio DreamWorks, z jehož stáje [...] vzešel i nedávný hit Kocour v botách: Poslední přání, to tedy s názvem své podmořské novinky trochu nezvládlo.* (Mz, 29. 6. 2023)

2.5 Neurčité formulace

Autoři používají neurčité formulace, které sice naznačují jejich osobní hodnocení, ale zároveň postrádají hlubší odůvodnění, případně vychází z čistě subjektivních pocitů. Takovou prázdnou frází je například formulace *hezky se na to kouká* (př. 1–3). Zmíněná formulace se v některých případech vztahuje i k hercům, případně k herečkám, a autor tím pravděpodobně dává najevo, že je považuje za atraktivní (př. 4). K vágním formulacím se autoři uchylují i v situacích, kdy popisují vizuální stránku recenzovaného díla (př. 7, 11), případně konkrétně práci s kamerou (př. 5, 6). Autoři také používají spojení *rychle to utíká*, čímž dávají najevo, že je film nudil (př. 8–10).

Př. 1 *Někdy prostě stačí, že se na to hezky kouká [...]* (Pp, 6. 1. 2024)

Př. 2 *I přesto, že se na film velmi hezky kouká a po režijní stránce předvedla Fennell ještě sebevědomější výkon než napoprvé, nemohl jsem se po většinu stopáže zbavit jistého pocitu prázdnoty.* (Mz, 29. 12. 2023)

Př. 3 *O tomhle filmu se hodně dobře píše a ještě lépe se na něj kouká.* (Krt 15. 1. 2024)

Př. 4 *A pokud vám představitelé hlavních postav neprijdou jako dobří herci, alespoň se na Gal Gadot a Jamieho Dornana dobře dívá.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 5 *Vůbec nelze mluvit o vrcholu kaskadérství a choreografií, ale je zkrátka solidně natočená i odehraná.* (Krt 15. 1. 2024)

Př. 6 *Dostali jsme totiž sebevědomý a chytlavě natočený počin, jenž témata okolo MeToo či toxické maskulinity dokázal vytěžit velmi silně a chytře.* (Mz, 29. 12. 2023)

Př. 7 *Samozřejmostí je, že Asteroid City vypadá skvěle [...]* (Krt, 15. 6. 2023)

Př. 8 *Svým způsobem jako režisér nezklamává, protože i přes diskutabilní kvalitu triků zvládá nasadit solidní tempo, vymyslí pár divočejších scén a vcelku rychle to utíká [...]* (Mz, 17. 1. 2024)

Př. 9 *Se svými jednadvadesáti minutami rychle uteče a emocionální jízda, kterou s Tomasem zažijeme, [...]* (Knb, 5. 7. 2023)

Př. 10 *Film je sice nejkratší marvelovkou a díky tomu rychle uteče, velkou roli v tom ovšem sehrává fakt, že je příběh tak stručný, že v podstatě působí jako hrubý nástřel nebo první verze něčeho, co by se mělo nějak vyvinout.* (Krt, 8. 11. 2023)

Př. 11 *Jenže i přesto je překvapující, jak katastrofálně a odporně celý film vypadá.* (Mz, 28. 3. 2023)

Dalším neurčitým výrazem ve filmových recenzích je pak sloveso *fungovat*, případně přídavné jméno *funkční*, jímž autoři naznačují, že se snímek jako celek povedl (př. 14, 17), případně je zdařilý v konkrétních aspektech. (př. 12, 13, 15, 16, 18). V opačných případech volí sloveso *nefungovat*, případně přídavné jméno *nefunkční* (př. 19–22)

Př. 12 *O něco méně, ale stále plně funkční, je i ústřední poselství.* (Krt, 8. 1. 2024)

Př. 13 *Charisma i našťvaný výraz pořád fungují, jen už ne tak dobře.* (Mz, 23. 8. 2023)

Př. 14 *Jamazaki ovšem především při servírování velkolepé akce nezapomíná ani na emoce a i proto to celé skvěle funguje.* (Pp, 6. 12. 2023)

Př. 15 *Emocionální momenty v tomto filmu fungují, největší sílu mají přitom nejspíš právě pro to, že pro má látku Mašín takové pochopení.* (Pp, 26. 10. 2023)

Př. 16 *A v tandemu s mladou Lucy Paez jí to docela funguje.* (Mz, 18. 5. 2023)

Př. 17 *Přesto to tak nějak spolu funguje.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 18 *V této rovině se odvíjí většina vtipů, z nichž některé fungují.* (Knb, 21. 3. 2023)

Př. 19 *Děj se pak nesmyslně ubírá směrem k akci a napětí, které absolutně nefunguje.* (Mz, 24. 1. 2024)

Př. 20 *[...] zatímco hraný děj vystavěný okolo nich nefunguje vůbec.* (Krt, 16. 8. 2023)

Př. 21 *Je plný nefunkčních režisérských hrátek s už dávno okoukanými zpomalovačkami a láká do přepřácaného světa, [...]* (Mz, 27. 12. 2023)

Př. 22 *A výsledkem je vlastně krapet podivný mišmaš, který pohromadě zase tolik nefunguje.* (Pp, 30. 6. 2023)

2.6 Přejatá slova a termíny²

Globalizace umožnila mísení kultur a nástup internetu tento jev ještě umocnil a zrychlil. Vliv má samozřejmě i na jazyk, což se projevuje také používáním zahraničních výrazů. Jedním z takových je třeba termín *rating*, který označuje věkovou přístupnost daného snímku. I z důvodu úspory prostoru autoři volí zahraniční zkratku, například *PG-13* (př. 1), případně *rating R*, tedy mládeži nepřístupné (př. 2).

Př. 1 *Lekačky a bolístky, jimž musejí čelit, jsou ale poměrně krotké, zcela v souladu s ratingem PG-13, takže na žádné cachtací hnusárny nedojde.* (Mz, 5. 1. 2024)

Př. 2 *Snyder slibuje režisérskou verzi, která dostane Erkovy rating a má se podle jeho slov jednat o úplně jiný film.* (Pp, 28. 12. 2023)

Dalším z jevů je označení žánru recenzovaného filmu jeho anglickým názvem (př. 3–8). Autoři také využívají zahraniční přívlastky pro popis daného díla či některého jeho aspektu (př. 9–12).

Př. 3 *Aspoň že zápletky je dostatečně přímočará, a pokud jste náhodou nikdy neviděli žádné heist movie, V letu nabízí lehký seznamovací must.* (Knb 13. 1. 2024)

Př. 4 *Přísně strážena futuristická továrna, již kupodivu nevládne Fantomas, umožňuje spojení heist filmu (dostat se dovnitř a něco uloupit) s útekářským vězeňským příběhem.* (Knb, 17. 12. 2023)

² Přejatá slova jsou tak odrazem doby a měnících se společenských poměrů. Cizí slova pronikají do publicistiky z různých oborů a jejich přejímání se liší. Některá zůstávají ve svém původním tvaru (př. teenager, holding, marketing), jiná se počestují (př. byznys, manažer). (Čechová, 2008, str. 259)

Př. 5 *V zásadě by se ale - pokud film a jeho příběh obnažíme na dřevě - dalo říci, že se jedná o klasický „slasher“ s relativně překvapivou pointou. (Krt, 21. 1. 2024)*

Př. 6 *Cooper totiž ve svém druhém režijním případě vsadil na biopic hudebního skladatele Leonarda Bernsteina... (Pp, 22. 12. 2023)*

Př. 7 *Mimozemský home invasion thriller, ve kterém by se slova nedořezal. (Mz, 26. 9. 2023)*

Př. 8 *V duchu podobných coming of age dramat je jasné, [...] (Knb, 19. 5. 2023)*

Př. 9 *[...] jsou spíše výjimky potvrzující pravidlo, že doba feel-good romantáren z minulých dekád pominula. (Knb, 10. 1. 2024)*

Př. 10 *Pan Blake k vašim službám v tomto případě jde snadno označit za feel-good film, který je do velké míry sázkou na jistotu. (Pp, 6. 1. 2024)*

Př. 11 *A ta tu má podobu té nejtradičtější a skoro by šlo až říct oldschool komiksovky. (Mz, 17. 8. 2023)*

Př. 12 *Poslední léta Leonarda da Vinciho jsou tak prozkoumaná pomocí stop-motion animace. (Krt, 17. 1. 2024)*

Autoři také využívají zahraniční termíny. Některé jsou i v našem prostředí zaběhlé a v rámci filmové publicistiky se běžně používají (př. 13, 14, 15, 16, 18, 20, 26), u jiných však autoři mohli volit běžnější český ekvivalent. (př. 17, 23, 24, 25, 30). Autoři také používají anglická slovní spojení (př. 19, 22, 27, 28, 29). Někdy sice použijí zahraniční termín, ale s využitím uvozovek ho počestí (př. 21).

Př. 13 *[...] kde Aquaman zvládl ve svých nejlepších chvílích svým měřítkem a soudržností působit jako snový blockbuster. (Pp, 21. 12. 2023)*

Př. 14 *Napoleon je v tuto chvíli nejvyhlášenějším blockbusterem zbytku roku, čímž si kolektivně koledujeme o malér. Ridley Scott je sice ostřílený filmař, rozhodně však ne zaručený hitmaker [...] (Knb, 21. 11. 2023)*

Př. 15 *Výsledkem jsou poměrně laciné sázky na flashbacky [...] (Pp, 21. 12. 2023)*

Př. 16 *Dvojka Mušketýrů začíná několika flashbacky z jedničky. (Mz, 13. 12. 2023)*

Př. 17 *Castig přitom sází na herce, kteří s komedií mají zkušenost. (Pp, 28. 12. 2023)*

Př. 18 *Jim Capobianco dlouho pracoval jako tvůrce storyboardů u studií Disney a Pixar, kdy se podílel na tvorbě animáků [...]* (Krt, 17. 1. 2024)

Př. 19 *Rebel Moon je definitivním úkazem Snyderova ego tripu [...]* . (Pp, 28. 12. 2023)

Př. 20 *Zrovna herec přezdívaný chodící meme by měl být pro tuto roli v podstatě ideální.* (Pp, 19. 12. 2023)

Př. 21 *„Hejtři“ se mu naopak vysmívají za jeho bulvární skandály, názory i osobní život [...]* (Knb, 16. 1. 2024)

Př. 22 *Jeho Maestro je však tak příkladným „Oscar bait“ filmem, tedy vábničkou usilující o akademickou validaci, až místy působí jako nezáměrná komedie.* (Knb, 21. 12. 2023)

Př. 23 *Samozřejmě se dočkáme i gore, které k sérii prostě patří.* (Pp, 28. 9. 2023)

Př. 24 *V tomto ohledu jde vlastně o nutný splachovací origin, jehož největší problém tkví v tom, jak nevyvážený je.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 25 *[...] její síla tkví v tom, že sice odpovídá dobovosti, ale zároveň přináší pocit menšího upgradeu.* (Pp, 19. 7. 2023)

Př. 26 *Taky kvůli tomu studio muselo vyvinout novou technologii, díky níž postavičky nejsou jenom CGI, ale mají v sobě i kus ručně kreslené stylizace.* (Mz, 15. 6. 2023)

Př. 27 *Na druhou stranu, co mě rozhodně zklamalo, byla absence nějakých větších eye-candy momentů, atrakcí, [...]* (Mz, 15. 6. 2023)

Př. 28 *[...] neobvyklé kamerové úhly a přístup „in your face“.* (Mz, 19. 4. 2023)

Př. 29 *Jedná se o „opravdový film“, nikoli líný cash grab.* (Knb, 23. 2. 2023)

Př. 30 *[...] kromě sympatií ukazuje i slušný komediální timing, při němž si v dialogích hezky nahrává na smeč.* (Knb, 10. 1. 2024)

2.7 Oslovení čtenáře

2.7.1 Využití druhé osoby plurálu

Autoři oslovují své čtenáře 2. osobou plurálu, čímž s nimi v rámci svého textu vedou jakýsi pomyslný dialog, snaží se je zaujmout a udržet jejich pozornost.

Př. 1 *Aspoň že zápletka je dostatečně přímočará, a pokud jste náhodou nikdy neviděli žádné heist movie, V letu nabízí lehký seznamovací must.* (Knb, 13. 1. 2024)

Př. 2 *Pokud milujete, stejně jako já, ztvárnění oblíbených detektivek v čele se svérázným a šarmantním Herculesem Poirotem, určitě si nenechte ujít film Přízraky v Benátkách.*“ (Krt, 21. 1. 2024)

Př. 3 *Pamatujete na rok 2009, kdy v New Yorku na řece Hudson nouzově přistálo letadlo s poškozenými motory?* (Krt, 15. 1. 2024)

Př. 4 *[...] ale naštěstí pro nás v pupku Evropy, je řemeslně a vypravěčsky natolik zručná, aby vás dokázala přilákat, když už ne k plátnu, tak alespoň k obrazovkám.* (Mz, 19. 9. 2023)

Př. 5 *Ano, zápletka je přesně tak prostá, jak tušíte.* (Knb, 10. 1. 2024)

Př. 6 *Podvodníci, jenž se dočkají zadostiučinění jsou totiž tak odporní lidé, že jim tu brutální smrt prostě budete přát.* (Pp, 28. 9. 2023)

Př. 7 *No, mluvíme o novince od Netflixu, tak hádejte dvakrát.* (Mz, 18. 5. 2023)

Př. 8 *Na tenhle tenhle film se buď můžete těšit nebo ho dopředu proklínat vůbec za to, že vznikl.* (Pp, 16. 8. 2023)

Př. 9 *Rozhodně ale nečekejte nějaké vyhocené drama!* (Mz, 15. 6. 2023)

Př. 10 *Řekněte mi, kolik vypočítavých lidí ve svém okolí znáte, [...]* (Knb, 27. 4. 2023)

Př. 11 *Když na tuhle hru přistoupíte a nebudete mít přehnaná očekávání co se novátorství týče, měli byste být spokojeni.* (Mz, 19. 4. 2023)

Př. 12 *Nikdy byste to neuhodli, ale Ghostface se také přestěhoval do New Yorku.* (Krt, 14. 4. 2023)

Př. 13 *Vítejte všichni u dnešní filmové recenze.* (Pp, 1. 6. 2023)

Př. 14 *Takže pokud přemýšlíte, na co jít do kina, aby to bavilo Vás i Vaše děti, tak tímhle filmem rozhodně nic nezkazíte.* Pp, 28. 3. 2023)

Př. 15 *Zapomeňte ale na zatuchlé spirituální večírky viktoriánské Anglie nebo pochybné voodoo salónky v chudinských čtvrtích New Orleansu.* (11. 8. 2023)

2.7.2 Využití první osoby

Autoři volí v zásadě dvě varianty. Buď 1. osobu singuláru (př. 1–15), případně použití inkluzivního plurálu (př. 16–30), kterým se staví na úroveň čtenářů. Jejich použití se liší podle toho, co zrovna autoři vyjadřují. 1. osobou singuláru sdělují své vlastní dojmy a zároveň zdůrazňují, že se jedná o jejich subjektivní pocity, zatímco inkluzivním plurálem se staví na úroveň čtenářů, což využívají například při popisu děje.

Př. 1 *Rozuzlení děje a následné rozloučení se s jednotlivými přeživšími postavami jsem velmi uvítala [...] (Krt, 21. 1. 2024)*

Př. 2 *Na tento počín ze studia A24 jsem se docela těšil. (Krt, 21. 1. 2024)*

Př. 3 *Ne všechny tamní kousky jsem sice stihl zrecenzovat, ale u Bastarda nehodlám udělat tu chybu, že vám ho zatajím. (Krt 17. 1. 2024)*

Př. 4 *V prvních dojmech jsem v komentářích viděl zástupy lidí, co se těšily, že jde o další netflixovku, na kterou nemusí koukat. (Mz, 11. 12. 2023)*

Př. 5 *Zhruba tady to ještě znělo jako film, který by mě potenciálně mohl bavit. (Mz, 7. 12. 2023).*

Př. 6 *Přiznám se, že jsem až šokovaný z toho, co se z Blue Beetla vyklubalo. (Mz, 17. 8. 2023)*

Př. 7 *Minimálně k Johnovi jsem cítil hodně sympatií, což se o hráčích říct nedá. (Pp, 28. 9. 2023)*

Př. 8 *Ano, mohla bych si stěžovat, že z námětu šlo vytěžit mnohem víc. Ale na druhou stranu je mi jasné, že o to tvůrcům nešlo na prvním místě. (Pp, 16. 8. 2023)*

Př. 9 *Ale zpátky ke chválení, jako další totiž musím zmínit postavy. (Mz, 15. 6. 2023)*

Př. 10 *Z herců mě nejvíc bavila Jitka Čvančarová jako namachrovaná matka od rodiny se dvěma dětmi. Nejvíc mě naopak štvála postava Ondřeje Pavelky, [...] (Knb, 27. 4. 2023)*

Př. 11 *[...] za mne zkrátka neskutečně poutavé a všechno mě to hrálo u srdce, že jsem mohl prožít od začátku filmový průmysl, bez kterého bych si život dnes už nedokázal představit. Díky CHazellovým silným ambicím se mi splnil sen. (Krt, 9. 3. 2023)*

Př. 12 *Už první díl se mi po vizuální a řemeslné stránce moc líbil a byl jsem z něho fakt nadšený. (Pp, 1. 6. 2023)*

Př. 13 Jsem strašně rád, že režisérská dvojice dostala od studia větší svobodu a mohla jí využít na maximum. (Pp, 28. 3. 2023)

Př. 14 Jako fanoušek hororů a slasherů jsem se na tento kousek velmi těšil [...] (Pp, 5. 2. 2023)

Př. 15 Série Pět nocí u Freddyho mě obešla velkým obloukem, takže do kina jsem šel víceméně bez jakýchkoliv znalostí. (Mz, 2. 11. 2023)

Př. 16 Evino počínání sledujeme souběžně s druhou linií, věnované právě jejímu dětství a dospívání na belgickém venkově během onoho osudového léta, které se na ní tak krutě podepsalo. (Krt, 21. 1.2024)

Př. 17 Schopný filmař by nás zvládl emocionálně zmanipulovat tak, abychom si ani neuvědomili, že sledujeme šíleně neetický příběh o skupině zazobaných ignorantských boháčů [...] (Knb, 19. 1. 2024)

Př. 18 Oproti tematicky podobným televizním produkcím je však znát vyšší rozpočet a větší měřítko, do atmosféry 50. let jsme přeneseni věrohodně a akční pasáže nezaostávají. (Mz, 24. 10. 2023)

Př. 19 Podíváme se na drsné černošské předměstí Glen, v němž se nám představí trojice nepravděpodobných hrdinů. Máme tu drsného drogového dealera Fontainea... (Mz, 25. 7. 2023)

Př. 20 Film nás do takové pozice celkem nevybíravě situuje, na předpremiérách to bylo patrné už z Vachlerovy doprovodné besedy [...] (Knb, 23. 11. 2023)

Př. 21 Společně s ústřední dvojicí procestujeme více než půl tuctu států amerického středozápadu a na ploše několika měsíců roku 1988 prožijeme osudovou romanci, [...] (Knb, 19. 5. 2023)

Př. 22 Připomenout nám může legendárního českého Péráka, čímž vytváří další paralelu k fašistické totalitě. (Knb, 20. 4. 2023)

Př. 23 [...] v němž sledujeme převážně neklidný vztah naivní a v bohatých poměrech narozené Stelly a živelného chud'ase Étiennea, [...] (Knb, 23. 3. 2023)

Př. 24 Sledujeme příběh volně [...] inspirovaný skutečnými událostmi z roku 1985, kdy v americké divočině skončilo pár kilo kokainu. (Knb, 23. 2. 2023)

Př. 25 *Zatímco Sam zkoumá své pocity krvežíznivosti, film nás vyzývá, abychom zkoumali své vlastní: měli bychom těmto zvráceným zabijákům fandit, aby zemřeli hrůznou smrtí?* (Krt, 14. 4. 2023)

Př. 26 *Dneska si rozebereme dlouho očekávaný snímek, na který jsme si museli počkat o trochu déle, než se nám líbilo.* (Pp, 1. 6. 2023)

Př. 27 *[...] s ohledem na tržby a potitulkovou scénu je klidně možné, že se v budoucnu ještě nějakého dalšího pokračování dočkáme.* (Mz, 12. 7. 2023)

Př. 28 *Jenže místo toho tu máme dalšího typického zástupce generické streamovací výroby, co už za pár týdnů upadne v zapomnění.* (Mz, 26. 4. 2023)

Př. 29 *Až do svého finále však Nezvěstná tento žánr zcela překračuje a my jsme do vyšetřování natolik vtaženi, že zapomínáme, že vše sledujeme na počítači.* (Krt, 21. 2. 2023)

Př. 30 *Povinný úvod máme za sebou teď se můžeme vrhnout na to důležité [...]* (Pp, 28. 3. 2023)

3 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo popsat několik typický výrazových prostředků, které používají autoři internetových filmových recenzí. Východiskem byly články na filmových webech Moviezone, Kinobox, Plotpoint a Kritiky.

Titulky internetových filmových recenzí se napříč weby liší, v zásadě se však opakuje využívání několik různých typů titulků. Od nejkratších, které pouze uvádějí název recenzovaného filmu a specifikují, že se jedná o recenzi, přes středně dlouhé, již už naznačují postoj autora k recenzovanému dílu, až po delší, které jsou tvořeny jednou až dvěma větami jednoduchými, případně souvětím.

V rámci obrazných vyjádření se v textech vyskytují metafory, které někdy odkazují přímo k ději samotného recenzovaného filmu, a slouží k barvitému vyjádření autorových emocí k danému aspektu díla, případně k dílu jako celku. Objevují se také personifikace, kdy vlastnosti fyzických osob přijímají filmová studia či samotné filmy. Lze vyzorovat i použití metonymie, které se typicky vztahuje k filmovému řemeslu (*režisérská stolička, kamera, plátno*). Přirovnání pak slouží ke srovnání filmu například s žánrovou konkurencí, případně k nápaditému zhodnocení vybraného aspektu recenzovaného díla. V tomto aspektu tak autoři spoléhají na čtenářovu znalost.

Názory autoři vyjadřují za pomoci škály hodnotících výrazů; využívají adjektiva, partikule či superlativy. Autoři se uchylují také k používání obecně ustálených frazémů, případně frazémů, které jsou typické hlavně pro filmovou publicistiku a jsou v tomto žánru zaběhlé.

Projev deprofesionalizace žánru filmové recenze lze vyzorovat u neurčitých formulací, které autoři používají. Takové formulace jsou zpravidla prázdnými frázemi, u kterých je sice zřejmé, zda autoři daný aspekt chválí či nikoliv, ale chybí jakékoliv hlubší vysvětlení, které by jejich názor obhajovalo.

V textech se vyskytují také přejatá slova a termíny, kterými si autoři pomáhají ve chvílích, kdy není k dispozici český ekvivalent. V některých případech takový ekvivalent k dispozici sice je, ale v rámci filmové publicistiky už je zažité zahraniční označení. Jindy se však jedná pouze o rozhodnutí autora, který by jinak mohl použít český výraz.

Autoři navazují kontakt se čtenářem dvojitým způsobem. Jednak k nim promlouvají 2. osobou plurálu, čímž s nimi vedou pomyslný dialog a drží jejich pozornost, a jednak používají 1. osobu singuláru či inkluzivní plurál. Využitím první osoby zdůrazňují, že se jedná

o jejich subjektivní pocity, inkluzivním plurálem se pak staví na úroveň čtenáře a popisují například děj filmu.

Předmětem další analýzy by určitě mohlo být detailnější srovnání například dvou ze čtyř pozorovaných webů, z něhož by bylo lépe patrné zastoupení jednotlivých typů výrazových prostředků. Zároveň se nabízí srovnání právě internetových filmových recenzí s texty profesionálních filmových kritiků.

Summary

The objective of the bachelor's thesis was to describe several typical means of expression used by the authors of Internet movie reviews. The materials used were articles on the film websites Moviezone, Kinobox, Plotpoint, and Kritiky.

The headlines of online movie reviews vary across sites, but in principle, the use of several different types of headlines is repeated. From the shortest, which only states the name of the reviewed movie and specifies that it is a review, to medium-long ones, which already indicate the author's attitude towards the reviewed work, to longer ones, which are made up of one or two simple sentences, or a compound sentence.

As part of figurative expressions, there are metaphors in the texts that refer directly to the plot of the reviewed movie itself and serve to colourfully express the author's emotions regarding a given aspect of the movie, or the movie as a whole. Personifications also appear when movie studios or movies themselves take on human characteristics. The use of metonymy is typically related to the film craft (*director's chair, camera, screen*). The comparison then serves to compare the film with the competition or to creatively evaluate a selected aspect of the reviewed work. In this aspect, they thus rely on the reader's knowledge.

The authors express their opinions using a scale of evaluative expressions; they use adjectives, particles, or superlatives. The authors also resort to the use of established idioms, or idioms that are typical for film journalism.

One of the manifestations of the deprofessionalization of the genre of film criticism can be observed in the vague formulations used by the authors. Such formulations are usually empty phrases, where it is clear whether the authors praise the given aspect or not, but there is no deeper explanation that would defend their opinion.

The texts also contain borrowed words and terms that the authors use to help themselves when a Czech equivalent is not available. In some cases, such an equivalent is available, but within the framework of film journalism, the foreign designation is already used. Other times, however, it is only a decision of the author, who could otherwise use the Czech term.

Authors establish contact with the reader in two ways. On the one hand, they speak to them in the 2nd person plural, thereby conducting an imaginary dialogue with them and holding their attention, and on the other hand, they use the 1st person singular or inclusive plural. By using the first person, they emphasize that it is their subjective feelings, and with the inclusive

plural, they put themselves on the level of the reader and describe, for example, the plot of the movie.

The subject of further analysis could certainly be a more detailed comparison of, for example, two of the four observed websites, from which the representation of individual types of means of expression would be evident. At the same time, a comparison of Internet film reviews with the texts of professional film critics is offered.

Použitá literatura

1. CORRIGAN, Timothy. *A short guide to writing about film*. New York: Longman, 2001. ISBN: 978-0205236398
2. ČECHOVÁ, Marie, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná stylistika*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN 978-80-7106-961-4.
3. HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ, ed. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Páté, doplněné a rozšířené vydání (v Nakladatelství Karolinum druhé). Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2023. ISBN 978-80-246-5592-5.
4. JÍLEK, Viktor. Žurnalistické texty jako výsledek působení jazykových a mimojazykových vlivů. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009, 120 s. Učebnice. ISBN 978-80-244-2218-3, str. 93–94
5. MISTRÍK, Jozef. *Žánre vecnej literatúry*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1975. ISBN 67-048-75.
6. MONACO, James. *Jak číst film: svět filmů, médií a multimédií : umění, technologie, jazyk, dějiny, teorie*. Praha: Albatros, 2004. Albatros Plus. ISBN 80-00-01410-6.
7. OSVALDOVÁ, Barbora a HALADA, Jan. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7.

Internetové zdroje

1. Andrew McWhirter, *Film Criticism in the Twenty-First Century*. Journalism Practice 9, 2015, č. 6. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17512786.2015.1051372>. [cit. 2024-01-26]
2. *Cambridge Dictionary*. Online. ©1995–2024. Dostupné z: <https://dictionary.cambridge.org/>. [cit. 2024-04-16].
3. FREY, Mattias. *The permanent crisis of film criticism*. Amsterdam University Press, 2015. Dostupné z: <https://library.oapen.org/bitstream/id/01c8d1f8-e0c4-4fce-82f7-e8975dc7c5c7/576930.pdf>. [cit. 2023-11-19]
4. *Internetová jazyková příručka*. Online. ©2008–2024. Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/>. [cit. 2024-04-16].
5. *Kinobox*. Online. ©2024. Dostupné z: <https://www.kinobox.cz/>. [cit. 2024-04-16].
6. *Kritiky*. Online. 2000–2024. Dostupné z: <https://kritiky.cz/>. [cit. 2024-04-16].
7. MAREK, Jan. *Odlíšnost současné podoby filmové recenze od teoretického vymezení žánru*. Olomouc, 2017. [cit. 2023-11-16] Dostupné z: <https://theses.cz/id/jj2tdg/21462343> Diplomová práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta. Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. Iveta Jansová
8. *Moviezone*. Online. ©2000–2024. Dostupné z: <https://www.moviezone.cz/>. [cit. 2024-04-16].

9. Nete Nørgaard Kristensen & Unni From, *From Ivory Tower to Cross-Media Personas*. *Journalism Practice* 9, 2015, č. 6. Dostupné z: <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/17512786.2015.1051370?scroll=top&needAccess=true>. [cit. 2024-01-24]
10. Pavel Bednařík, Filmová kritika jako poslání. *Illuminace* 30, 2018, č. 4. Dostupné z: <https://www.iluminace.cz/en/magno/ilu/2018/mn4.php>. [cit. 2023-11-21]
11. PAVLÍK, Ondřej. Za hranice profesionální a fanouškovské kritiky : Afinitní rétorika českých filmových videorecenzí na platformě YouTube. *Illuminace*. 2021, roč. 33, č. 4, s. 5-32. ISSN 0862-397X. Dostupné z: <https://www.muni.cz/vyzkum/publikace/2214301>. [cit. 2024-01-26]
12. Petr Mareš, Propad kvality i prestiže? *Illuminace* 31, 2019, č. 4. Dostupné z: https://www.iluminace.cz/en/artkey/ilu-201904-0001_decline-of-quality-and-prestige-czech-film-reviews-in-the-digital-era.php. [cit. 2023-11-21]
13. *Plotpoint*. Online. ©2019–2024. Dostupné z: <https://plotpoint.sk/>. [cit. 2024-04-16].
14. *Urban Dictionary*. Online. ©1999–2024. Dostupné z: <https://www.urbandictionary.com/>. [cit. 2024-04-16].
15. VOKATÁ, Lenka. *Jazyková analýza internetových hiphopových magazínů*. Praha, 2023. [cit. 2024-03-20] Dostupné z: <https://dodo.is.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/179094/120437412.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Soňa Schneiderová, Ph.D.

Přílohy

Příloha č. 1: Slovník zahraničních termínů

V tomto oddílu uvádím překlady termínů uvedených v podkapitole *Přejatá slova a termíny*.

Při překladu jsem vycházel z definic zahraničních internetových slovníků Cambridge Dictionary (©1995-2024) a Urban Dictionary (©1999–2024).

(Oscar) **bait** – návnada, očividná snaha vyvolat určitou reakci

biopic – film mapující život reálné osoby

blockbuster – vysoko rozpočtový film

cash grab – film či jiný produkt vydaný pouze za účelem peněžního zisku

casting – proces obsazování herců do příslušných rolí

CGI – počítačově generované filmové efekty

coming of age – zachycující přerod z dětství do dospělosti, dospívání

ego trip – nechat se unést vlastním egem

eye-candy – oku lahodící

feel-good – navozující příjemné či pozitivní pocity

flashback – retrospektiva

gore – obzvláště brutální či krvavé záběry, popřípadě scény

hater – člověk, kterému se silně nelíbí někdo jiný, případně něco jiného

heist (movie) – film zachycující průběh loupeže

hitmaker – člověk, který jehož díla se nesou oblibě veřejnosti

home invasion thriller – film, jehož zápletka stojí na vloupání se do cizího domu

in your face – udělané nuceným či podbíživým způsobem s cílem šokovat

meme – mem, vtipný obrázek

oldschool – stará škola, staromódní

origin – původ

slasher – žánr hororového filmu, ve kterém povětšinou umírá velké množství postav

stop-motion – technika animace, při které tvůrci mezi jednotlivými snímky ručně upravují reálný objekt, čímž vzniká dojem spojitosti a pohybu

storyboard – náčrt jednotlivých scén filmu

timing – načasování

upgrade – vylepšení

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Štěpán Ťalský	Razítko podatelny: <div style="border: 1px solid blue; padding: 5px; text-align: center;"> Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd <hr/> Došlo dne: 24-07-2023 -1- <hr/> Čj: _____ Příloh: _____ Přiděleno: 156 </div>
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2021/2022	
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 20824567@fsv.cuni.cz	
Studijní program/specializace: Žurnalistika	
Název práce v češtině: Výrazové prostředky internetových filmových recenzí	
Název práce v angličtině: Language of internet film reviews	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat nejdříve šest měsíců od schválení tezí) LS 2023/2024	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Filmové recenze jsou jedním ze žánrů kulturní publicistiky. Stejně jako v každém jiném žurnalistickém odvětví se jejich autoři uchylují k používání stereotypních formulací, pracují s charakteristickými výrazovými prostředky pro daný žánr. Cílem práce je vytvořit přehled nejčastěji používaných výrazových prostředků v rámci žánru online filmových recenzí. Práce nebude zaměřena na texty s ohledem na jejich kvalitu, ale pouze na jazykovou analýzu konkrétních prvků, zejména lexika a opakujících se formulací.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod 2. Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> a. Filmová kritika – charakteristika žánru <ol style="list-style-type: none"> i. Publicistická recenze – specifika a odlišení od kritiky b. Filmový recenzent – specifika profese i s ohledem na její proměny s nástupem internetu c. Výrazové prostředky kritiky a recenze d. Vybrané filmové weby – základní informace o vybraných webech 3. Praktická část <ol style="list-style-type: none"> a. Kvalitativní analýza – analýza článků na jednotlivých webech <ol style="list-style-type: none"> i. Přehled výrazových prostředků v recenzích – jednotlivé výrazové prostředky – opakující se formulace a výrazové prostředky. 4. Závěr 	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Vybraná literatura doplněná o další zdroje z vědeckých databází. Dále recenze za dané časové období na filmově zaměřených webech, konkrétně MovieZone.cz, Kinobox, Fandíme Filmu a PLOTPOINT	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Teoretické vymezení základních pojmů, analýza recenzí na vybraných filmových webech v období jednoho roku, kategorizace, popis a interpretace výrazových prostředků.	
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků): <ol style="list-style-type: none"> 1. BEČKA, Josef Václav. <i>Česká stylistika</i>. Praha: Academia, 1992. ISBN 80-200-0020-8. <ol style="list-style-type: none"> a. Kniha o stylistice obsahuje také kapitolu věnovanou klišé a definici termínu jako takového, včetně způsobu, jakým proniká do publicistiky. 	

<p>2. HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ, ed. <i>Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru</i>. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 9788024637525.</p> <p>a. Kniha popisuje mimo jiné základní pojmy k publicistickým žánrům, mezi které recenze patří. Charakterizuje žánr jako takový a doplňuje ho o další poznatky, například historický vývoj.</p> <p>3. HÁJEK, Martin. <i>Čtenář a stroj: vybrané metody sociálněvědní analýzy textů</i>. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. Studie (Sociologické nakladatelství). ISBN 978-80-7419-161-9.</p> <p>a. Kniha se věnuje analýze textů a charakterizuje základní metody výzkumu. Mezi ty patří i obsahová analýza sloužící k hledání společných proměnných v rámci textů.</p> <p>4. KRAUS, Jiří. <i>Nový akademický slovník cizích slov A-Ž</i>. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1415-3</p> <p>a. Mnoho termínů v rámci filmové kritiky vychází z cizích jazyků. Přepřacované vydání slovníku cizích slov tak slouží k přesnému popisu významu každého z nich.</p> <p>5. MAREŠ, Petr. 2019. "Propad kvality i prestiže? České filmové recenze v digitální éře." <i>Illuminace</i> 31(4):5-26.</p> <p>a. Článek zkoumá proměnu filmových recenzí v digitální éře, která výrazně rozšířila možnosti, jak lze tyto texty zveřejňovat. Dále se věnuje rozdílům mezi recenzí určenou k internetovému zveřejnění a tou v tištěné podobě.</p> <p>6. Mattias Frey, <i>The Permanent Crisis of Film Criticism: The Anxiety of Authority</i>. Amsterdam: Amsterdam University Press 2015.</p> <p>a. Autor se věnuje filmové kritice a jejímu nedávnému vývoji, jenž se nese ve znamení úpadku žánru. Ten souvisí například i s nástupem internetu, na kterém se vyrojilo množství amatérských kritiků.</p> <p>7. PAVLÍK, Ondřej. <i>Czech film critics on the Czecho-Slovak Film Database : Symbiosis of high-brow and low-brow film criticism. In Rethinking cultural journalism and cultural critique in digital media culture, 22.-23.11.2018, University of Copenhagen. 2018.</i></p> <p>a. Autor se zaměřuje na rozkvět amatérských recenzí, především v souvislosti s Česko-slovenskou filmovou databází (ČSFD).</p>
<p>Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let):</p> <p>1. Marek, Jan. <i>Současné autorské uchopení publicistického žánru filmové recenze</i>. Praha, 2020. 86 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Milan Kruml</p> <p>2. PRAUS, Adam. <i>Internetové filmové recenze snímku Nespoutaný Django a uživatelské komentáře na Česko-Slovenské filmové databázi</i>. Praha, 2021. 119 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce prof. MgA. Jan David Novotný.</p>
<p>Datum / Podpis studenta/ky 24.7.2023</p>

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:
Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:
Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.
Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

SCHNEIDEROVÁ SOŠA

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.